

Datum
2022-02-04

Diarienummer
KLN-2021/1405

Handläggare
Kristin Lundvall
kristin.kundvall@huddinge.se

Klimat- och stadsmiljönämnden

Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2022-2027 – svar på remiss

Förslag till beslut

Klimat- och stadsmiljönämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 4 februari 2022, som sitt svar på remiss till Tyresåns vattenvårdsförbund på förslag till nytt samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2022-2027.

Sammanfattning

Tyresåns vattenvårdsförbund har tagit fram ett förslag till Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2022-2027 som har skickats på remiss. Det nya programmet presenterar förbundets strategi för att nå god ekologisk och kemisk status i Tyresån. Fokus ligger på samverkan för bra vattenvård inom avrinningsområdet. Förvaltningen anser att samverkansprogrammet skulle behöva konkretiseras, tydliggöras och renodlas för att säkerställa att åtgärder genomförs och för att få en hög åtgärdseffekt och verklig miljö- och naturnytta.

Förvaltningen understryker vikten av att åtgärderna/aktiviteterna som föreslås i samverkansprogrammet är ett bra stöd i kommunernas vattenvårdsarbete. Förvaltningen är framförallt positiv till de aktiviteter som föreslås i programmet i bilaga 3 men är mer tveksam till de föreslagna kostnaderna och arbetstid som planeras inom aktiviteterna under samordning och friluftsliv. Förslaget om en gemensam miljöövervakning behöver förtydligas med vad kostnaden blir för en utökad miljöövervakning och vad som ska ingå i miljöövervakningen.

En höjd årsavgift med drygt 240 000 kr behöver motiveras i högre grad för att tydliggöra nyttan för Huddinge kommun. Förvaltningen ser annars en risk för att effekten av det nya samverkansprogrammet blir låg i förhållande till kostnaden. Förvaltningen föreslår att föreslagna aktiviteter i samverkansprogrammet genomgås på nytt för att prioritera de åtgärder som ger störst nytta för vattenvårdsarbetet inom avrinningsområdet. Under nuvarande budgetförutsättningar förordar förvaltningen alternativ 1. Förvaltningen anser att alternativ 2 kan vara ett bra alternativ under förutsättning att en prioritering och omfördelning av aktiviteter ses över samt att nämnden kan tilldelas ökad budgetram för att täcka den höjda medlemsavgiften.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Miljö- och bygglovsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Hälsövägen 7
Flemingsberg

Tfn vxl 08-535 300 00

mbf@huddinge.se
www.huddinge.se

Beskrivning av ärendet

Klimat- och stadsmiljönämnden har av Tyresåns vattenvårdsförbund fått en remiss på förslag till Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2022-2027 (bilaga 1).

Tyresåns vattenvårdsförbunds åtgärdsprogram löper ut 2021. Under 2021 inleddes ett arbete med att ta fram ett nytt åtgärdsprogram som har sitt fokus på samordning av vattenvård inom avrinningsområdet och kallas därför samverkansprogram. Huddinge kommun har deltagit i arbetsgruppsmöten och workshop inför framtagandet av samverkansprogrammet.

Arbetsgruppsmedlemmarna från Huddinge har framfört önskemål om att ha konkreta åtgärder i samverkansprogrammet och ett större fokus på biologisk mångfald som ett komplement till de lokala åtgärdsprogrammen för sjöarna inom Tyresåns avrinningsområde, där det fokuset saknas. Det nya programmet föreslås gälla perioden 2022 – 2027 och presenterar förbundets strategi för att nå god ekologisk och kemisk status i Tyresån. Fokus ligger på samverkan för bra vattenvård inom avrinningsområdet. Förbundet kommer fokusera på aktiviteter och åtgärder som förbundet har rådighet över och som inte redan omfattas av kommunernas pågående eller planerade vattenvårdsarbete.

I kapitel 6 i programmet redovisas tre alternativ för förbundets arbete 2022 – 2027. Enbart alternativ 2 tillåter att det föreslagna samverkansprogrammet genomförs.

Förvaltningens synpunkter

Miljö- och bygglovsförvaltningen anser generellt att aktiviteternas omfattning är oklara vilket gör det svårt att bedöma utfall och vilken nytta kommunen kan få ut av aktiviteterna. Främsta syftet med programmet är ”Samordning och stöd av kommunernas vattenvårdsarbete”, men det är fortfarande kommunen som finansierar och genomför åtgärder. Tidigare åtgärdsprogram har haft en tydlig lista med åtgärder och årligt avsatta medel, som möjliggjort åtgärder som annars inte blivit av. Förvaltningen ser en risk för att det nya samverkansprogrammet ger mindre och kostar mer. Förvaltningen föreslår att föreslagna aktiviteter i samverkansprogrammet går igenom på nytt för att prioritera de åtgärder som ger störst nytta för vattenvårdsarbetet inom avrinningsområdet. Förvaltningen hade gärna sett att utredningar för att hitta åtgärder mot miljögifter hade ingått i samverkansprogrammet.

Under nuvarande budgetförutsättningar förordar förvaltningen alternativ 1. Förvaltningen anser att alternativ 2 kan vara ett bra alternativ under förutsättning att en prioritering och omfördelning av aktiviteter ses över samt att klimat- och stadsmiljönämnden kan tilldelas medel från kommunfullmäktige för den höjda medlemsavgiften.

I svarsmodellen (bilaga 3) anges att ”För att ändå uppnå god status i alla vattenförekomster behöver kommunerna, med alternativ 1, hantera samordningsbehovet på något annat sätt.” Förvaltningen anser att det behöver

förtydligas vilka åtgärder i samverkansprogrammet som behöver genomföras för att uppnå god status i alla vattenförekomster.

I samverkansprogrammet saknar förvaltningen en inriktning om hur de kvarstående åtgärderna i Tyresåns Åtgärdsprogram 2015-2021 ska hanteras.

Nedan redovisas specifika synpunkter inom varje fokusområde.

Fokusområde 1: Samordning och stöd av kommunernas vattenvårdsarbete

Förvaltningen anser att det är otydligt vad den utökade samordningen kommer att innebära i praktiken. Förvaltningen tycker att det är positivt att förbundet verkar som remissinstans med hela avrinningsområdet i fokus. Det ger tyngd och helhetsperspektiv som enskilda kommuner inte kan ha.

Tabell 2 aktivitet 1.1 och 1.2 skulle behöva konkretiseras för att bli genomförda. De är för generellt skrivna och det är otydligt vad är det för åtgärder som behöver samordnas. Många frågor kan kommunerna samordna sinsemellan utan mellanhand från förbundet.

I tabell 2 är aktivitet 1.3 onödig vad gäller LOVA och LONA då kommunerna är vana att söka dessa stöd själva. Möjligtvis skulle större EU-projekt som exempelvis LIFE-projekt vara lämpligt att vattenvårdsförbundet administrerade men det är inte aktuellt i dagsläget.

Förslaget om samordnad kommunikation till privata markägare (aktivitet 1.4) är bra.

Fokusområde 2: Bedriva miljöövervakning

Förvaltningen anser att det är bra med en gemensam miljöövervakning under aktivitet 2.2, då miljöövervakningen som Huddinge har idag skulle kunna bli mer omfattande, men resurser och kunskap för det saknas. Kostnaden för ett gemensamt miljöövervakningsprogram skulle behöva förtydligas och ligger utöver kostnadsökningen i alternativ 2. Även vilken typ av miljöövervakning som avses skulle behöva förtydligas.

Fokusområde 3: Uppföljning, utvärdering och utredning

Förslaget om att Tyresåns vattenvårdsförbund kan bistå med de utredningar som behövs är positivt (aktivitet 3.2). De åtgärder som listas i bilaga 3 är förvaltningen positiv till men förvaltningen förmodar att det kan ta en större andel av projektledarens tid i anspråk än vad som anges. Förvaltningen skulle gärna se att åtgärderna i bilaga 3 fick större fokus i samverkansprogrammet.

I aktivitet 3.3 är det otydligt vilket åtgärdsarbete som ska följas upp, är det åtgärder inom befintliga Lokala Åtgärdsprogram (LÅP) eller är det åtgärder i Tyresåns samverkansprogram som avses? Uppföljning och samordning av exempelvis LÅP-åtgärder genomförs redan idag på kommunen (Huddinge) därför är behovet inte så stort av stöd av vattenvårdsförbundet i just den frågan.

Fokusområde 4: Främja biologisk mångfald

Under aktivitet 4.2 i tabell 5 anges att förbundet ska ta fram en receptsamling för biologisk mångfald. Förvaltningen anser att detta är onödigt och att en receptsamling inte kommer leda till några konkreta åtgärder. Åtgärder för biologisk mångfald finns dock i bilaga 3 vilka förvaltningen är positiv till.

Fokusområde 5: Främja rekreation och friluftsliv, kunskapshöjande åtgärder, information och kommunikation

Förvaltningen anser att åtgärderna som föreslås är bra men att kostnad och arbetstid är stora i förhållande till andra fokusområden.

Kapitel 6 Resursbehov

Förvaltningen uppmärksammar att biologisk mångfald enbart har budgeterats till 16 165 kr och då bara i alternativ 2. Förvaltningen hade gärna sett en större andel läggas på åtgärder och aktiviteter för biologisk mångfald då detta inte ingår i de lokala åtgärdsprogrammen och då riskerar att inte bli genomförda.

Hållbarhet och barnkonventionen

När det gäller hållbarhet tar vattenvårdsförbundets arbete sitt ursprung i Agenda 2030s mål Rent vatten och sanitet för alla, Hav och marina resurser, och Ekosystem och biologisk mångfald. Arbetet bidrar till att Sveriges nationella miljömål Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Giftfri miljö, Ingen övergödning, och Ett rikt växt- och djurliv uppnås. Förbundets strävan för god vattenstatus sker i linje med målen i EU:s ramdirektiv för vatten.

Genom att verka för bra vattenvård inom avrinningsområdet bidrar programmet till att ta hänsyn till barnens och kommande generationers behov av rent vatten och fungerande ekosystem.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Huddinge kommuns nuvarande kostnad för medlemskap i Tyresåns vattenvårdsförbund är 368 738 kr/år (alternativ 0). Med alternativ 1 höjs den årliga avgiften till 446 057 kr/år och med alternativ 2 höjs avgiften till 611 329 kr/år. Förvaltningen vill förtydliga att alternativ 2 inte rymms inom nämndens nuvarande budgetram. Även alternativ 1 innebär en omprioritering av befintliga medel.

Om en gemensam miljöövervakning genomförs kan det ge en ökad kostnad för Huddinges del i förhållande till Huddinges kostnad för miljöövervakning idag.

Investeringskostnader för att genomföra de åtgärder som föreslås efter genomförda utredningar ingår ej i den årliga medlemsavgiften. Även fortsättningsvis kommer investeringsmedel behöva tilldelas för att åtgärderna i samverkansprogrammet ska kunna genomföras.

Datum
2022-02-04

Diarienummer
KLN-2021/1405

Toralf Nilsson
Teknisk direktör

Katarina Pelin
Chef för natur- och klimatavdelningen

Bilagor

Bilaga 1. Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2022–2027 –
remissversion och dess bilagor

Bilaga 2. Svarsmall

Beslutet ska skickas till

Tyresåns vattenvårdsförbund info@tyresan.se.